

MINISTERUL PUBLIC CABINET ADJUNCT PROCUROR GENERAL	
Nr. 401/C3	
20 13 Luna 05	Ziua 09



ROMÂNIA
Ministerul Afacerilor Externe

SPUD/4318/09.05.13

Dirrecția Agent Guvernamental

Aleea Alexandru nr. 31, Sector 1
011822 București, România
Telefon : +40 (0)21 319 21 91
Fax : +40 (0)21 319 22 29
E-mail : dag@mae.ro
www.mae.ro

L113771
2863RIAGI 78

9 mai 2013

Stimată doamnă procuror general adjunct,

Avem onoarea de a vă informa că, la data de 16 aprilie 2013, Curtea Europeană a Drepturilor Omului de la Strasbourg (Curtea) s-a pronunțat în cauza *Cășuneanu împotriva României*, constatând încălcarea articolului 3 din Convenția europeană a drepturilor omului (interzicerea torturii, pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante), sub aspectul condițiilor materiale de detenție, și a articolului 8 din Convenție (dreptul la respectarea vieții private și de familie), sub aspectul transmiterii către presă a unor extrase din transcrierile convorbirilor telefonice interceptate de autorități.

În fapt, în temeiul articolului 3 din Convenție, reclamantul Costel Cășuneanu s-a plâns de supunerea sa la tratamente degradante prin aceea că a fost expus presei de către autorități, purtând cătușe, la momentul părăsirii sediului acestora. Invocând aceleași prevederi, reclamantul s-a plâns de condițiile materiale de detenție din arestul Direcției Generale de Poliție a Municipiului București, unde a fost deținut pentru o perioadă de cinci zile. În temeiul articolului 8 din Convenție, reclamantul a arătat faptul că autoritățile ar fi „scurs” către presă extrase din transcrierile convorbirilor telefonice interceptate în dosarul penal în care era cercetat.

Analizând cauza, în ceea ce privește expunerea în public a reclamantului purtând cătușe, Curtea a făcut referire la decizia sa din data de 19 februarie 2013, pronunțată în cauza *Costiniu împotriva României*, nr. 22016/10, prin care a respins plângerea reclamantului ca inadmisibilă pentru neepuizarea căilor interne de atac. Pe cale de consecință, a respins acest capăt de cerere ca inadmisibil, observând faptul că reclamantul nu s-a adresat autorităților naționale anterior sesizării Curții.

Cu privire la condițiile materiale de detenție, Curtea a reamintit faptul că reprezintă o încălcare a articolului 3 din Convenție deținerea unei persoane în condiții de suprapopulare carcerală și lipsă de igienă chiar pentru o perioadă scurtă de timp. Astfel, a constatat că a intervenit o încălcare a articolului 3 din Convenție sub acest aspect.

Doamnei Gabriela Scutea
Adjunct al Procurorului General
Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și de Justiție

În ceea ce privește articolul 8 din Convenție, Curtea respins excepția neepuizării căilor interne de atac invocată de Guvern, observând în primul rând că formularea unei plângeri penale sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de abuz în serviciu sau divulgarea secretului profesional nu reprezenta în cauza de față un remediu efectiv, deoarece unul dintre co-inculpați folosise această cale, iar procurorul dispusese neînceperea urmăririi penale pentru motivul că fapta nu era prevăzută de legea penală. În al doilea rând, s-a reținut că nici introducerea unei acțiuni civile în despăgubiri împotriva ziariștilor care publicaseră extrasele din transcrierile convorbirilor telefonice interceptate nu constituia o cale internă care trebuia să fie epuizată, întrucât obiectul plângerii reclamantului era „scurgerea” informațiilor de către autorități, iar nu publicarea lor de către jurnaliști. În ultimul rând, introducerea unei acțiuni în răspundere civilă delictuală împotriva funcționarului responsabil de transmiterea informațiilor presei nu reprezenta o cale viabilă în cauza de față, deoarece identitatea funcționarului responsabil și autoritatea unde își desfășura activitatea acel funcționar nu au putut fi stabilite nici în cursul cercetărilor efectuate de către procuror ca urmare a plângerii penale formulate de către co-inculpat și nici în cadrul anchetei interne întreprinse de către Consiliul Superior al Magistraturii.

Pe fond, Curtea a examinat existența prejudiciului cauzat reclamantului prin divulgarea informațiilor și măsurile luate de autorități pentru protejarea informațiilor conținute în dosarul penal.

Curtea a apreciat că „scurgerea” către presă a unor informații din dosar în timpul urmăririi penale, o fază nepublică a procesului penal, a constituit o ingerință în dreptul reclamantului la respectarea vieții sale private, în contextul în care înregistrările ofereau detalii despre activitățile reclamantului și îl puneau într-o lumină defavorabilă, creând impresia că acesta săvârșise fapte penale, anterior emiterii rechizitoriului și pronunțării unei hotărâri judecătorești pe fondul cauzei. Curtea a pus accentul pe faptul că reclamantul nu a avut la dispoziție mijloace pentru a-și proteja reputația, deoarece la acel moment acuzațiile nu fuseseră încă analizate pe fond de către o instanță, iar autenticitatea convorbirilor telefonice interceptate nu a putut fi contestată. În plus, văzând faptul că obiectul examinării îl reprezintă „scurgerea” informațiilor de către autorități, s-a apreciat ca irelevant interesul public deosebit cu privire la dosarul penal în care era cercetat reclamantul.

Referitor la măsurile luate de autorități pentru prevenirea „scurgerii” datelor din dosarul penal, Curtea a reamintit că, prin natura sa, procedura interceptărilor telefonice este supusă unui control judiciar riguros și este logic ca rezultatul acestei proceduri să nu fie făcut public fără o cercetare judiciară atentă. S-a subliniat faptul că accesul publicului la datele cuprinse într-un dosar penal nu este nelimitat ori discreționar, iar la cererea reclamantului accesul presei poate fi limitat.

În același timp, prezintă relevanță, în primul rând, sistemul de organizare și funcționare a autorităților publice pentru a se evita nerespectarea procedurii de protecție a datelor nepublice și, în al doilea rând, remediile de care beneficiază reclamantul pentru a obține repararea încălcării drepturilor sale.

Sub primul aspect, Curtea a subliniat faptul că anumite asociații de presă și o asociație profesională de magistrați au apreciat publicarea materialelor ca nefiind etică și au sesizat Consiliul Superior al Magistraturii, care a desfășurat o anchetă internă.

S-a luat în considerare faptul că această cauză nu a reprezentat un caz izolat de „scurgere” către presă a unor informații din dosare penale.

S-a observat și lipsa unei reacții publice oficiale în condițiile în care nu au fost identificate nici autoritatea și nici persoana responsabilă, nu a fost făcută nicio declarație oficială în scopul denunțării de către autorități a unui asemenea comportament ori de condamnare publică a unei asemenea acțiuni. Ancheta desfășurată de Consiliul Superior al Magistraturii a fost apreciată ca fiind inefectivă față de gravitatea situației.

Sub cel de-al doilea aspect, Curtea a reamintit că deja a stabilit că reclamantul nu beneficia de un remediu intern.

Curtea a concluzionat că statul nu și-a îndeplinit obligația de a asigura păstrarea în siguranță a informațiilor aflate în posesia sa în scopul apărării dreptului reclamantului la respectarea vieții sale private și nici nu a pus la dispoziția reclamantului vreun remediu pentru a obține redresarea încălcării drepturilor sale.

În ceea ce privește principiile aplicate, în jurisprudența sa constantă, Curtea a reamintit că, pentru a stabili dacă un tratament are caracter degradant în sensul articolului 3 din Convenție, este necesar să se examineze dacă acel tratament atinge un minim de gravitate, raportat la circumstanțele concrete ale cauzei, cum ar fi natura și contextul tratamentului aplicat, modalitatea de punere în executare, durata tratamentului, efectele sale fizice sau psihice, și în anumite cazuri, sexul, vârsta și starea de sănătate a victimei.

Referitor la principiile care se degajă din articolul 8 din Convenție, Curtea a reiterat că obiectul examinării îl reprezintă măsurile luate de autoritățile naționale necesare pentru a asigura protecția efectivă a dreptului la viața privată în virtutea obligațiilor pozitive care revin statelor membre. De asemenea, în situația furnizării unor informații confidențiale către presă, statele membre sunt ținute răspunzătoare pentru modul de organizare și funcționare a autorităților publice, precum și pentru formarea profesională a funcționarilor în scopul prevenirii divulgării informațiilor nepublice.

Vă trimitem alăturat hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza *Cășuneanu împotriva României*, în vederea informării tuturor unităților de parchet din țară și a organizării, în contextul activităților de formare profesională, a unei dezbateri pe tema acestei hotărâri.

Mulțumindu-vă pentru cooperarea dumneavoastră constantă, vă asigur, doamnă procuror general adjunct, de deosebita mea considerație.



Irina Cambrea
Director